

Kansalaisaloitteen otsikko

Pitkäkestoisten mielenterveyden häiriöistä kärsivien henkilöiden välttämättömän avun ja tuen kilpailuttamisen lopettaminen

Aloitteen päiväys

15.11.2017

Aloitteen muoto

Lakiehdotus

Aloitteen sisältö

Vammaisten henkilöiden välttämättömän avun ja tuen kilpailuttaminen on vastoin YK:n yleissopimusta vammaisten henkilöiden oikeuksista. Tämä sama sopimus koskee myös henkilöitä, joilla on pitkäaikaisten mielenterveyden häiriöiden takia vaikeuksia suoriutua arjesta. Esitämme, että julkisia hankintoja koskevan lain (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) 9 §:ään lisätään 17. kohdaksi soveltamisalueen seuraava rajaus: "Tätä lakia ei sovelleta sellaisten mielenterveyspalveluiden hankintaan, joissa on kyse pitkäkestoisten mielenterveyden häiriöistä kärsivien henkilöiden välttämättömän huolenpidon ja tuen tarpeista ja tarpeisiin liittyvistä palveluista asumisessa ja jokapäiväisessä elämässä."

Kansalaisaloitteemme koskee kilpailutuksen piiriin kuuluvia palveluita: asumispalveluita, päivätoimintaa, työtoimintaa, avotyötoimintaa, työhönvalmennusta ja palveluohjausta.

Perustelut

Suomi ratifioi kesäkuussa 2016 vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, joka korostaa vammaisten, siis myös mielenterveyden häiriöiden takia arjessaan apua ja tukea tarvitsevien henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta kaikessa päätöksenteossa. Sopimuksen mukaan myös mielenterveyden häiriöistä kärsivällä välttämätöntä tukea ja apua tarvitsevalla ihmisellä on oikeus valita asuinpaikkansa eikä häntä saa velvoittaa käyttämään tiettyä asumisjärjestelyä.

Vastustamme sitä, että mielenterveyden häiriöiden takia usein hyvin pitkäkestoista välttämätöntä apua ja tukea tarvitsevien henkilöiden palvelut järjestetään hankintalain mukaisesti palvelujen kilpailutuksen kautta. Kilpailutus on vastoin ihmisoikeuksia ja tulee pitkällä tähtäimellä sekä inhimillisesti että kansantaloudellisesti kalliiksi. Nämä elämälle välttämättömät palvelut tulee rajata hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle. Monissa Euroopan Unionin maissa näin on tehty.

Kilpailuttamismenettelyn seurauksena välttämätöntä pitkäkestoista mielenterveydellistä apua ja tukea tarvitsevilla henkilöillä ei ole itseään koskevien asioiden järjestämisessä osallisuutta. Vuonna 2016 uudistettu hankintalaki ei ole muuttanut tilannetta. Nämä henkilöt eivät edelleenkään ole asianosaisia tehtäessä heidän elämäänsä olennaisesti vaikuttavia kilpailuttamispäätöksiä.

Kilpailuttamismenettelyyn seurauksena palveluntuottajat vaihtuvat usein. Tämä tarkoittaa mielenterveyden häiriöiden takia apua ja tukea tarvitsevien henkilöiden kohdalla heitä ymmärtävien ja tuntevien työntekijöiden menettämistä. Silloin arjen ja kuntoutuksen rakentaminen on aloitettava taas alusta. Tällä voi olla kohtalokkaita seurauksia mielenterveyden ja toimintakyvyn heikentymisen kannalta näille ihmisille, joille arjen muutokset ovat usein erityisen haasteellisia.

Aloitteen taloudellinen tuki

Ei ole

Kannatusilmoitusten keräystavat

- Kansalaisaloite.fi
- Paperilomakkeet

Esitäytetty kannatusilmoituslomake tulostettavana PDF-lomakkeena

Vastuuhenkilöt keräävät kannatusilmoituksia aloitteeseensa paperilomakkeella. Jos haluat tehdä kannatusilmoituksen paperilomakkeella verkkopalvelun sijaan, tulosta alla oleva PDF-lomake, täytä siihen tietosi ja lähetä se oheiseen postiosoitteeseen. Postittaminen tapahtuu kannattajan kustannuksella ja vastuulla.

[Kannatusilmoitus](#)

Linkit muihin verkkosivuihin

- <https://eimyytavana2.fi>
- [Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista](#)

Vastuuhenkilöt

Vireillepanijat

Leif Berg Vantaa
Finfami Uusimaa ry, Kumpulantie 5, 00520 Helsinki
leif@finfamiusimaa.fi
0503019179

Edustajat

Leif Berg Vantaa
Finfami Uusimaa ry,
Kumpulantie 5, 00520 Helsinki
leif@finfamiusimaa.fi
0503019179

Olavi Sydänmaanlakka Kerava
Mielenterveyden keskusliitto
olavi.sydanmaanlakka@mtkl.fi
0503639920

Teemu Tiensuu Kerava
Sininauhaliitto
Opastinsilta 7 A 00520 Helsinki
teemu.tiensuu@sininauha.fi
0405520495

Kaiju Yrttiaho
Etelä-Suomen Klubitalot ESKOT ry
kaiju.yrttiaho@eskot.org
0407252028

Lassi Rajamäki Mäntsälä
Sosped säätiö
Elimäenkatu 25-27 00510 Helsinki
lassi.rajamaki@sosped.fi
0505662414

Riikka Kallio Helsinki
Lilinkotisäätiö Latokartanontie 13 00700 Helsinki
riikka.kallio@lilinkoti.fi
050439 2823

Juha Järvinen
Alvi ry
Mechelininkatu 12-14 00100 Helsinki
juha.jarvinen@alvi.fi
0407204080

Päivi Nousiainen Porvoo
Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys
paivi.nousiainen@ityspy.com
0503231513

Sirkka Väistö
Keski-uudenmaan sopimuskoti ry Kumitehtaankatu 5 C 04260 Kerava
sirkka.vaisto@sopimuskoti.fi
0405118543

Markus Raivio Porvoo
Kukunori ry Malmin raitti 17 B 00700 Helsinki
markus.raivio@kukunori.fi
0456321973

Timo Haapoja
Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry PL 348, 60101 Seinäjoki
timo.haapoja@epsospsyk.fi
0400 641056

Leena Veiskola
Keski- Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry Pajalantie 24 69600 Kaustinen
leena.veiskola@kpspy.fi
0400 361110

Maarit Hirvonen
Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry 331 Åkerlundinkatu 2 A 4.krs 33100 Tampere
maarit.hirvonen@muotiala.fi
050 562 34030